

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KONGELIGE
VAJSENHUS

1919

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Beretning

om

det kgl. Vajsenhus

1919

ved

Chr. Ottesen,
Forstander og Inspektør.

København.

Trykt hos J. H. Schultx A/S.
1919.

Profektor: Hs. Majestæt Kongen.

Direktørerne er:

- Hr. Biskop H. Ostenfeld, K. D.M. ($\frac{1}{10}$ 1911).
Hr. Departementschef O. Damkier, K¹. D.M. ($\frac{3}{2}$ 1914).
Hr. Bankdirektør, Etatsraad Fr. Nørgaard, R. af D.
D.M. ($\frac{10}{2}$ 1917).

Kuratorerne er:

- Hr. Konferensraad C. C. Gammeltoft, R. af D. D.M.
($\frac{15}{8}$ 1904).
Hr. Kammerherre Otto Bull, S.K. D.M. ($\frac{22}{8}$ 1908).
Etatsraadinde Julie Hegel, f. Bagge ($\frac{14}{2}$ 1919).

Den 20. December 1918 afgik Kurator ved det kgl. Vajsenhus, Etatsraad J a c o b H e g e l, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, ved Døden.

Efter Faderens Død i December 1887 udnævntes daværende Forlagsboghandler Jacob Hegel til Kurator d. 27. Februar 1888 og virkede saaledes ved Stiftelsen i mere end 30 Aar som det forlagskyndige Medlem af Kuratelet.

Med varm Interesse for Vajsenhusets Tarv røgtede J. Hegel med Nidkærhed og Dygtighed Stiftelsens Forlagsvirksomhed, og Gang paa Gang støttede han med rund Haand saavel Institutionen som Helhed som enkelte Personer inden for Vajsenhusets Mure.

Ved hans 25 Aars Jubilæum som Kurator udtalte Direktion og Kuratel deres Paaskønnelse af hans dygtige Virksomhed, der vandt Anerkendelse paa allerhøjeste Sted, idet Etatsraaden, der forud var Ridder, paa Direktionens Indstilling hædredes med Sølvkorset.

Vajsenhuset vil mindes Etatsraadens Virksomhed med Taknemmelighed. Var han end ikke en Mand af mange Ord, slog hans Hjerte des mere varmt for de smaa i Samfundet, og alle dem, der levede paa Skyggesiden, var det ham en Glæde at hjælpe, naar han traf dem, hvad enten det var inden for eller uden for Vajsenhuset.

Ære være hans Minde.

Stiftelsens Virksomhed.

Det kgl. Vajsenhus er stiftet af Frederik IV. ved Fundats af 21. Juli 1727.

Dets Virksomhed omfatter forældreløse Børn af alle Stænder i hele Riget.

For Sjællands Stifts Vedkommende understøttes Børnene fra selve Stiftelsen i København, som dog undtagelsesvis ogsaa antager sig Børn fra andre Stifter.

Til Lolland-Falsters Stift, Fyns Stift og de fire jydskke Stifter sender Vajsenhuset aarlig af sine Midler 14,520 Kr. til Understøttelse for derboende forældreløse og faderløse Børn.

De 14,520 Kr., som Vajsenhuset aarlig udreder af sine Midler til de seks Stifter uden for Sjælland, er ifølge Aarsindberetningen fra Stifterne anvendt saaledes:

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 41 Børn (16 i Købstad, 25 paa Land).

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 33 Børn (16 i Købstad, 17 paa Land).

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 14 Børn (3 i Købstad, 11 paa Land).

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 58 Børn (37 i Købstad, 21 paa Land).

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 42 Børn (22 i Købstad, 20 paa Land).

Lolland-Falsters Stift har modtaget 1,730 Kr., understøttet 37 Børn (23 i Købstad, 14 paa Land).

I alt modtaget 14,520 Kr., understøttet 225 Børn (117 i Købstad, 108 paa Land).

Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1. Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det københavnske Vajsenhus's og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i København kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsøvrighederne, dog at disse ikke behøver straks at udele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i København, men maa være berettiget til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Foruden de Børn, som Vajsenhuset saaledes understøtter gennem Stifterne, er der fra Moderstiftelsen her udgaaet 5,951 Børn, idet der fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31. Marts 1918 er udgaaet 3,332 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 2,619 Skolebørn (faderløse).

Ansøgninger om Understøttelse fra Vajsenhuset skal da for de Børns Vedkommende, der bor i Sjællands Stift, indgives til Direktionen for det kgl. Vajsenhus i København. De, der ønsker at ansøge om Børns Optagelse i det kgl. Vajsenhus, kan afhente Skemaer til Udfyldning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden Kl. 8—10 Form.

Bekendtgørelse om ledige Vajsepladser indrykkes

i Bladene 3 Gange i December Maaned. Ansøgningsfristen udløber hvert Aar den 1. Februar.

Som Regel optages kun ægtefødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig uægte Børn“, hvor dog begge Forældre i saa Tilfælde skal være døde. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældrelose Børn udfordres iøvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge er døde, at de efter disse ikke har arvet eller hos Slægtninge og Venner nyder saa meget, at de deraf kan til Nødtørfthighed underholdes,
- 2) at de har naaet en Alder af 5 à 6 Aar,
- 3) at de er født i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke er behæftede med smitsom Sygdom eller paa Grund af Legemssvaghed er ubekvemme til Arbejde.

Ansøgninger om Understøttelser fra Vajsenhuset for de Børn (forældrelose eller faderløse), der bor i de øvrige Stifter, maa indsendes direkte til Stiftsøvrigheden i det Stift, hvori Barnet har sit Ophold.

De forældrelose Børn, der optages i Vajsenhusets Skole, *bor ikke* paa selve Stiftelsen, men hos Slægtninge eller Plejeforældre i København.

Denne Forandring fra Bopæl og Opdragelse paa selve Stiftelsen til Familiepleje uden for Stiftelsen foregik ved kgl. Resolution af 23. Maj 1826 efter Indstilling af Direktionen i Erkendelse af, at det er et Barn tjenligst at opdrages i Familie, helst hos Slægt eller Venner, eller, hvis ingen saadanne findes, der, hvor Ansøgerne, hvem det paa hviler at skaffe Barnet et godt Hjem, maatte finde det bedst. Naar Ansøgeren er ude af Stand dertil, kan Vajsenhuset træde hjælpende til.

Hvor Hjemmet ikke byder betryggende Garantier for Barnets gode Opdragelse og ikke forstaar at samarbejde med Skolen paa rette Maade, kan Vajsenhuset flytte Barnet til et andet Hjem.

Nedenstaaende Bestemmelser og Betingelser for at have et forældreløst Vajsenhusbarn i Pleje vedtoges den 25. April 1914 af Direktionen og udsendtes til samtlige under det kgl. Vajsenhus staaende Plejehjem saavel i som uden for København; endvidere udsendtes disse Bestemmelser til Overværgeraadet, Overbestyrelserne for de danske Plejehjemsforeninger og det kommunale Plejebørnstilsyn samt til de øverste Politimyndigheder i København og paa Frederiksberg.

A. Angaaende forældreløse Børn, der gaar her i Skolen.

1.

Alle de Børn, der understøttes af det kgl. Vajsenhus, staar under Vajsenhusets Tilsyn; og de Børn, der gaar i Skolen paa det kgl. Vajsenhus, tilses i Hjemmene af Stiftelsens Lærere og Lærerinder.

2.

Saaframt en anden Myndighed, det være sig Politiet, Værgeraadsinstitutionen eller det kommunale Plejebørnstilsyn, maatte være foranlediget af en eller anden Grund til at foretage noget Skridt angaaende Barnets Forhold, skal Plejehjemmet straks gøre vedkommende opmærksom paa, at Barnet staar under det kgl. Vajsenhus's Tilsyn og samtidig meddele Vajsenhusets Forstander, at og hvorfor en saadan Henvendelse af en anden Myndighed er sket.

3.

Barnet maa ikke flyttes til eller anbringes i noget andet Hjem uden Vajsenhusets Samtykke. Skulde Plejeforældrene forandre Bopæl, maa der i betimelig Tid gives Vajsenhuset Meddelelse herom.

4.

Alt angaaende Barnets Forhold i Skole og Hjem kan forhandles ved de tilsynshavendes Besøg. Forstanderen er yderligere at træffe hver Søgnedag 8—10 Fm. og som Regel hver Mandag og Torsdag Aften 8—10 i Vintermaanederne, hvis nogen ønsker at forhandle med ham.

5.

Indtræffer der forandrede Omstændigheder i Plejehjemmets Forhold, maa Vajsenhuset straks have Underretning herom og forbeholder sig at træffe Afgørelse af, hvor vidt Barnet bør søges anbragt andetsteds, hvilket uvægerligt vil ske, hvis Plejehjemmet ikke kan eller vil samarbejde med Vajsenhuset.

6.

Den, der modtager et af Vajsenhusbørnene i Pleje, er ansvarlig for, at Barnet faar en god kristelig Opdragelse, lever under gode, sunde og moralske Forhold samt holdes til regelmæssig at søge Skolen. I Sygdomstilfælde maa det straks meddeles Barnets Klasselærer Aarsagen til Barnets Udeblivelse. I Tilfælde af Forsømmelse i nogen af disse Henseender forbeholder Vajsenhuset sig Ret til Barnets Anbringelse andetsteds.

7.

Intet af de Børn, der gaar i Skole i det kgl. Vajsenhus, maa have Byplads under nogen som helst Form, og i Hjemmet maa Barnet i sin Fritid — naar Lektierne er lærte — kun anvendes til saadant Arbejde, som en god, omhyggelig Familiefader vilde sætte sit eget Barn til.

8.

Plejepengene udbetales kvartalsvis forud den første Søndag i hvert Kvartals første Maaned paa Forstanderens Kontor. De, der hæver Pengene, maa have behørig Legitimation med.

9.

Disse Bestemmelser og Betingelser opbevares af Plejehjemmet og fremvises paa Forlangende af vedkommende Politimyndighed, Værgeraadsmedlem eller Medlem af det kommunale Plejebørnstilsyn (se § 2).

B. Angaaende forældreløse Børn, der ikke gaar her i Skolen.

1.

Alle de Børn, der understøttes af det kgl. Vajsenhus, staar under Vajsenhusets Tilsyn; de Børn, der ikke søger Skolen paa det kgl. Vajsenhus, men kun faar Pengeunderstøttelse, tilses af den tilsynsførende Lærerinde, Viceinspektøren og Forstanderen for det kgl. Vajsenhus.

2.

Saafernt en anden Myndighed, det være sig Politiet, Værgeraadsinstitutionen eller det kommunale Plejebørnstilsyn,

maatte være foranlediget af en eller anden Grund til at foretage noget Skridt angaaende Barnets Forhold, skal Plejehjemmet straks gøre vedkommende opmærksom paa, at Barnet staar under det kgl. Vajsenhus's Tilsyn og samtidig meddele Vajsenhusets Forstander, at og hvorfor en saadan Henvendelse af en anden Myndighed er sket.

3.

Barnet maa ikke flyttes til eller anbringes i noget andet Hjem uden Vajsenhusets Samtykke.

4.

Indtræffer der forandrede Omstændigheder i Plejehjemmets eller Barnets Forhold — alvorlig Sygdom, Dødsfald, Klager over Barnets Skolegang eller Opførsel — maa Vajsenhuset have Underretning herom for at kunne hjælpe og retlede Barnet og Hjemmet, og Vajsenhuset forbeholder sig i saadanne Tilfælde at træffe Afgørelse af, hvor vidt Barnet bør søges anbragt andetsteds.

Ligeledes skal der i betimelig Tid gives Vajsenhuset Meddelelse, naar Barnets Plejeforældre skifter Bopæl.

5.

Alt angaaende Barnets Forhold i Skole og Hjem kan forhandles ved de tilsynshavendes Besøg i Hjemmet. Forstanderen er yderligere at træffe hver Søndag 8—10 Fm. og som Regel hver Mandag og Torsdag Aften 8—10 i Vintermaanederne, hvis nogen ønsker at forhandle med ham. For de Børns Vedkommende, der er anbragte uden for København, kan disse Forhandlinger føres skriftlig med Forstanderen.

6.

Den, der modtager et af de under det kgl. Vajsenhus staaende Børn i Pleje, er ansvarlig for, at Barnet faar en god, kristelig Opdragelse, lever under gode, sunde og moralske Forhold, samt, for saa vidt Barnet ikke gaar i Skole i det kgl. Vajsenhus, holdes til at søge regelmæssig Skolegang i en af Hjemstedets Skoler. I Tilfælde af Forsømmelse i nogen af disse Henseender forbeholder Vajsenhuset sig Ret til Barnets Anbringelse andetsteds.

7.

Plejeforældrene maa ikke udnytte Barnets Arbejdsevne uden for Hjemmet, og navnlig maa intet af de Børn i København, der staar under det kgl. Vajsenhus, have Byplads under nogen som helst Form. I Hjemmet maa Plejeforældrene kun anvende Barnet til saadant Arbejde, som en god, omhyggelig Familiefader vilde sætte sit eget Barn til.

8.

I den sidste Maaned i hvert Kvartal indsendes for de Børns Vedkommende, der ikke søger Vajsenhusets Skole, til Kontoret paa det kgl. Vajsenhus en af Barnets Lærer eller (uden for København) Sognepræst underskrevet Attest for, at Barnet i det forløbne Kvartal regelmæssig har søgt Skole, har udvist Flid og god Opførsel og i Hjemmet i det hele har levet under gode Forhold.

9.

Naar denne Attest er indkommet, udbetales Pengene kvartalsvis forud den første Søgnedag i hvert Kvartals første Maaned, sidste Gang før Konfirmationen henholdsvis i Januar eller Juli Maaned.

10.

Saa snart Barnet bliver indmeldt til Konfirmationsforberedelse, skal det meddeles Forstanderen for det kgl. Vajsenhus, hos hvilken Præst Barnet er indmeldt.

11.

Disse Bestemmelser og Betingelser opbevares af Plejehjemmet og fremvises paa Forlangende af vedkommende Politimyndighed, Værgeraadsmedlem eller Medlem af det kommunale Plejebørnstilsyn (se § 2).

Mindst hver tredje Maaned bliver der afholdt samlet Lærermøde under Forstanderens Ledelse, hvor alle Forhold vedrørende Hjem, Børn og Skole da behandles.

Til en Del af de forældreløse Børn (for Tiden 121) ydes der foruden fri Skolegang, og hvad dertil hører, ogsaa en aarlig Pengeunderstøttelse, alt efter de ledige Pladsers Antal, og hvor Børnenes Trang og særlige Forhold maatte gøre det ønskeligt; denne Understøttelse, som altid udbetales forud i Kvartalets Begyndelse, bortfalder ved Barnets Konfirmation.

For de forældreløse Børn i Stiftet, der bor uden for København og nærmeste Omegn, og af en eller anden Grund helst maatte forblive paa det Sted, hvor de har deres Tilhold, kan der ansøges om en Pengeunderstøttelse alene (120 Kr. aarlig).

De faderløse har fri Skolegang, Bøger, og, for saa vidt de gør sig værdige dertil, ogsaa Konfirmationsudstyr. Endvidere har de Adgang til flere Legater, hvor de maatte gøre sig fortjente dertil.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strækker, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger, hvor da Forstanderen maatte finde det formaalstjenligt, og Slægtningene, hvem det paahviler, maatte savne Evnen dertil.

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 27 Vajser og et mindre til 42 Skolebørn.

Efter Konfirmationen er 32 Vajser (22 Dreng og 10 Piger) og 15 faderløse (11 Dreng og 4 Piger) blevet understøttet.

Af konfirmerede Dreng er 9 anbragt ved Haandværk, 14 ved Handel og Kontor, 1 ved Landvæsen, 1 paa Præliminæreksamens Kursus, 1 ved Gartneri, 1 som Kok, 1 til Søs, og 1 paa Konstabelevskolen.

Af konfirmerede Piger er 9 anbragt ved Husvæsen, 22 i Forretning og paa Kontor, 5 i Hjemmet, 1 paa Kronprinsessens Tjenestepigeskole, 1 som Naadlerske og 2 paa Realeksamens Kursus.

Med de Børn, som bliver anbragt uden for København i Provinserne, fører Forstanderen Tilsyn ved sine aarlige Inspektions- og Anbringelsesrejser.

Helst anbringes de udgaaede Elever ved Haandværk, Handel, Kontor eller anden praktisk Virksomhed. Uden at paatage sig nogen Forpligtelse stræber Vajsenhuset dog at tage Konsekvensen af sine humane Bestræbelser ved at hjælpe saadanne Elever frem ad den rette Vej, hos hvem der afgjort findes

særlig fremragende Evner i en bestemt Retning. Vajsenhusets Elever rekruteres jo fra alle Samfundslag, hvor Forældre eller Fædre ved deres Død ikke har efterladt sig saa meget, „at Børnene deraf til Nødtørftighed kan opdrages“. Derfor er der overmaade mange Børn, udgaaede fra dannede Hjem; hvis Udvikling er brudt midt under deres Opvækst ved Forældrenes eller Faderens Død, hvorfor Opgaven ikke bør eller kan være at sænke Niveaueet for Barnets videre Udvikling og saaledes bringe en helt misyisende Forskydning ind i Barnets eller Familiens Liv. Nej, Opgaven er tvært imod at bevare, hvad der er erhvervet af Dannelselse og Udvikling fra tidligere Barneaar og saaledes føre Barnet videre frem, hen imod det Maal, som var tilstræbt fra Begyndelsen, og som vilde være naaet, hvis Forsørgerens Død ikke var kommet hindrende i Vejen. „Opgaven maa være den“, som Biskop Mynster i 1844 udtalte det, „at Vajsenhusets Værd som Forsørgelsesanstalt aldrig forringes. Vajsenhusets skønne Bestemmelse er det at træde forældreløse Børn i Faders og Moders Sted, men denne Bestemmelse vilde det kun højst ufuldkomment opfylde, dersom det forlod Børnene, saa snart deres Skoleundervisning var tilendebragt.“

Denne af Biskop Mynster udtalte Opfattelse af Formaalet for Vajsenhusets Virksomhed har været den ledende Grundsætning for alle Stiftelsens Direktioner.

I Overensstemmelse med denne Opfattelse bestræber Vajsenhuset sig derfor nu for at bevare Forbindelsen mellem Skolen og de udgaaede Elever, da disse ellers oftere mangler al anden Tilknytning i Livet og saaledes let kan tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“. Dette sker dels ved i de ganske unge Aar at hjælpe med Raad og Daad, saa vidt vi evner, dels ved Aaret rundt med Undtagelse af de tre

Sommermaaneder Juni, Juli og August at modtage de udgaaede Elever her paa Vajsenhuset som dets Gæster, for saa vidt det kan forenes med deres Livsgerning og Pligter imod denne.

Møderne holdes paa selve Vajsenhuset, for Pigerne om Mandagen og for de unge Mennesker om Torsdagen fra 8—10. Paa disse Aftener underholdes de unge med Oplæsninger, Foredrag og Musik.

Der er bestandig i Lokalet fremlagt et stort Udvalg af ypperlige Billedværker og illustrerede Bøger, hvormed de unge lejlighedsvis kan beskæftige sig, samt en betydelig Mængde Stereoskopbilleder fra alle Verdens skønneste Egne, saaledes at der altid er nok til nyttig og fornøjelig Underholdning.

Et Bibliotek, bestaaende af dansk, tysk og engelsk Litteratur, beregnet paa de unges Tarv, er indrettet til Udlaan.

Ved disse Sammenkomster er Forstanderen altid til Stede, saa at de unge, der ved deres Forretninger er forhindret i at træffe ham i Kontortiden om Formiddagen, er sikre paa bestandig at kunne træffe ham der, naar de trænger til hans Hjælp eller Raad.

Den sædvanlige større Udflugt med de unge ved Foraarstide bortfaldt i Aar paa Grund af Forholdene.

Stiftelsens Læge er Hr. L. Djørup, som ansattes af Direktionen den 20. September 1900. To Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag fra 9—10 — har han Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstanden paa Stiftelsen.

Den sidste Indberetning lyder saaledes:

I det nu snart forløbne Skoleaar 1918—19 har Sundhedstilstanden hos Børnene i det kgl. Vajsenhus

ingenlunde været daarlig, om det jo ikke har kunnet undgaas, at den her i Byen siden Sommeren 1918 meget udbredte Epidemi af Influenza („spansk Syge“) har medført en større Sygelighed, som i Forbindelse med den af Autoriteterne paabudte Skolelukning har lagt den daglige Undervisning mange Hindringer i Vejen. Men heldigvis har de fleste Influenzatilfælde hos Børnene været af lettere Natur, uden Komplikationer og kun af kort Varighed. Kun hos to af Patienterne er der optraadt Lungebetændelse; den ene af dem indlagdes paa Frederiksberg Hospital, og da der dannede sig en Materie-Ansamling omkring Lungen, blev han opereret. Han var meget syg, men helbredtes dog efter et Par Maaneders Forløb og er nu anbragt paa et af Julemærke-Sanatorierne. Den anden Patient behandlede i Hjemmet, er nu rask og har genoptaget sin Skolegang. Intet Dødsfald er indtruffet, hverken af Influenza eller andre Sygdomme.

En forældreløs Pige, som nu er i Konfirmationsalderen, kom for nogle Maaneder siden tilbage efter ca. 1 Aars Behandling for Lungetuberkulose paa Sanatoriet „Koldingfjord“; hun var da flink, tilsyneladende helbredet, men har senere haft et Tilbagefald, for hvilket hun for Tiden behandles i Plejehjemmet; hun er nu i god Bedring, men vil i længere Tid ikke kunne genoptage sin Skolegang.

Ligesom i tidligere Aar har jeg kunnet henvise Børn til ambulant Behandling paa Hospitalernes Specialklinikker. En særlig Tak tillader jeg mig paa Vajsenhusets Vegne at rette til Kommunehospitalets VII Afdel. (Overlæge Professor H. Mygind), der med stor Beredvillighed og Elskværdighed har behandlet vore Patienter med adenoide Vegetationer.

Januar 1919.

L. Djørup.

Fru Professorinde Strømgren, ansat 24. Januar 1916, har ledet Tandplejen paa den paa selve Vajsenhuset indrettede Tandklinik. Konsultationen fandt Sted i de første Morgentimer 3 Gange om Ugen, og nedenstaaende Indberetning viser, hvilket Arbejde, der er blevet udført:

I Aaret 1918 har jeg paa Vajsenhusets Tandklinik foretaget 800 Plomberinger, deraf 40 med Nervebehandling, 5 Børn har faaet deres Tænder rettede — hertil er ydet ekstra Betaling for Materialet — 3 Børn befinder sig under lignende Behandling. Jeg har ekstraheret 5 permanente Tænder og henved 70 Mælketænder, udført mange andre kliniske Arbejder og Tandrensninger. To af Børnene har haft Abscesser, stammende fra Seksaarstænder, men i begge Tilfælde er det lykkedes at hæve Abscessen uden at ofre Tandene.

Med dette Arbejde er i Løbet af 1917 og 1918 de fleste af Børnene i alle Klasser, undtagen den sjette, bleven færdigbehandlet. I denne Klasse, som man paa Grund af Omstændighederne har været nødt til i en vis Grad at forsømme, er 22 Børn ikke bleven behandlet.

Til min Glæde har jeg konstateret, at Børnenes Renslighed, hvad Tænderne angaar, har gjort store Fremskridt, ligesom de ogsaa bliver alt mere flinke til at taale de Smerter, som Behandlingen en Gang imellem kan medføre.

Observatoriet, den 8. Januar 1919.

Hedvig Strømgren.

Stiftelsens Arkitekt er Hr. Slotsforvalter, Arkitekt Otto Zeltner, ansat 4. Februar 1904.

Aarsmeddelelser.

Det forløbne Skoleaar har ikke blot i økonomisk Henseende været et saare vanskeligt Aar. Influenza-epidemien afbrød to Gange Undervisningen, først derved, at Sommerferien maatte forlænges i 3 Uger, og derpaa ved at Skolen helt maatte lukkes i 6 Uger fra den 10. Oktober. For at bøde lidt herpaa og dog beskæftige Eleverne noget under den ufrivillige Lediggang, mødte samtlige Klasser til forskellig Tid og i forskellige Hold mindst een Gang om Ugen i Skolegaarden for at faa Lektier for og aflevere og modtage skriftlige Opgaver. Ligeledes mødte samtlige Klasser efter Lægens Raad herinde til varme Brusebade een Gang om Ugen. I det store og hele slap Vajsenhusets nuværende Elever godt over Epidemien, idet kun eet Barn blev alvorligt angrebet, men nu synes at komme over Sygdommen uden Men. Imidlertid har det følelige Afbræk af Undervisningen gjort navnlig Repetitionen vanskelig, om end den første Gennemgang af de normerede Pensa gennemgaaende er naaet.

En tidligere Elev, som ikke har ønsket sit Navn nævnet, skænkede af Taknemmelighed til sin gamle Skole Vajsenhuset et udmærket Lysbilledapparat med tilhørende Billeder, hvoraf vi allerede har haft, og naar Tiderne bliver saaledes, at vi mere frit kan samle de store Skarer uden Frygt for Epidemien, venter os stor Fornøjelse.

Den 4. April 1918 benaadede Hs. Maj. Kongen Forstander Ottesen med Ridderkorset.

Den 17. April afgik Vajsenhusets tidligere Direktør, Konferensraad Claus L. Smidt ved Døden efter lang Tids Svagelighed.

Med dyb Vemod modtog alle herinde Budskabet om den gamle Konferensraads Bortgang, thi var end hans Gerning ved Vajsenhuset afsluttet for Aar og Dag siden, saaledes som omtalt i Beretningen for 1917, droges dog saa mange lyse Minder frem paany om hans elskelige Person og vennesele Karakter og den Kærlighed, hvormed han som trofast Ven omfattede alt og alle her ved Stiftelsen.

Den 6. April, 25. Maj og den 3. Oktober var det 25 Aar siden, at henholdsvis Chr. Ottesen, Hr. Alfred Larsen og Frk. Nina Brix blev ansatte som Lærere og Lærerinde ved Vajsenhuset. I den Anledning hædredes Jubilarerne ved Direktions- og Kuratelskrivelser med vedlagte Hædersgaver, ligesom Kollegaer, unge og gamle Elever gjorde deres til at højtideliggøre Jubilæumsdagen og fejre Jubilarerne.

Navnlig for mig formede Dagen sig som een straalende Fest fra Morgen til Aften, som jeg vil mindes med den dybeste Glæde og inderligste Taknemmelighed, saa længe jeg lever.

Eksamineret Lærerinde, Frk. Marie Olesen, der blev ansat 1916, opgav 1. Oktober 1918 sin Lærerindegerning her ved Vajsenhuset for at indtræde i Ægteskab.

I den korte Tid, Frk. Olesen virkede herinde, forstod hun at vinde alle baade blandt Kollegaer og Elever, og de bedste Ønsker om en god og lys Fremtid følger hende fra hendes mange Venner her i Skolen.

Tidligere Elev, eksamineret Lærerinde, Frk. Cecilie Dahl, ansattes af Direktionen fra 1. Oktober 1918 som vikarierende Lærerinde.

Stiftelsesfesten den 11. Oktober.

Paa Grund af den herskende Influenzaepidemi blev det nødvendigt i sidste Øjeblik at aflyse den sædvanlige Stiftelsesfest, da Lægen ansaa det for uheldigt at samle alle Eleverne i eet Lokale.

I Lærerpersonalets, Præmiebørnenes og deres Mødres Nærværelse uddelte Forstanderen da efter en ganske kort Tale Præmierne bistaaet af Skolens ældste Lærerinde, Fru Bagger.

Det sædvanlige Skolebal saavel for Børnene som for de udgaaede Elever aflystes atter i Aar paa Grund af de alvorlige og urolige Tider.

Den 15. Februar 1919 behagede det Hs. Majestæt Kongen allernaadigst at udnævne Etatsraadinde Julie Hegel, f. Bagge, til Medlem af Kuratelet for det kgl. Vajsenhus.

Ved Hr. Professor A. d. Jensens elskværdige Imødekommenhed har Børnene ogsaa i Aar haft Tilladelse til under cand. theol. Hjørlunds Vejledning at besøge Zoologisk Museum uden for den sædvanlige Besøgstid for som Led i Undervisningen at gennemgaa Afsnit af Naturhistorien paa selve Museet.

Julefesten

fejredes den sidste Skoledag før Juleferien. I hver Klasse var der fra Morgenstunden sat et lille Juletræ, som Børnene selv havde været med til at pynte. Kl. 12 hørte Skolen op, hvorpaa Børnene, Lærerpersonalet og Gæsterne efter en halv Times Frihed samledes i Gymnastiksalen, hvor der var anbragt et Juletræ med Lys paa midt i Salen. Efter at alle var kommet til Stede, udtalte Forstanderen:

Vi begyndte Dagen i Dag med at hejse Flaget paa halv Stang, idet Kurator ved det kgl. Vajsenhus, Etatsraad Jacob Hegel, i Aftes er afgaaet ved Døden efter længere Tids alvorligt Sygeleje. Vi kan ikke samles her uden at mindes ham med Tak for, hvad han har været for Vajsenhuset i de 30 Aar, han virkede ved Stiftelsen. I Børn kendte jo ikke meget til Etatsraaden, men vi ældre, og da navnlig jeg, ved, med hvilken Dygtighed han røgtede sit Hverv og forestod Vajsenhusets Økonomi, og hvor ofte han viste sin Interesse for Vajsenhuset og dets Børn ved rigelige Gaver, som han med rund Haand uddelte snart til en enkelt og snart til flere af vore Elever. Vi vil altid med Taknemmelighed mindes hans Navn her paa Vajsenhuset.

Ære være Etatsraad Hegels Minde.

(Alle rejser sig.)

Saa ønsker jeg eder da alle velkommen til Vajsenhusets Julefest, som jo desværre paa Grund af Epidemien maa blive lidt anderledes end ellers, da vi jo ikke gerne maa være for mange samlede i lang Tid i det samme Rum. I og for sig er det jo ogsaa unødvendigt for mig at holde nogen Tale, da Juleevangeliet og de gamle Salmer kan tale tilstrækkeligt, hvis I vil lytte til deres Ord og prøve paa at tænke lidt over, hvad de siger. Det er nemlig Alvorsord, de her taler til enhver af os, og her gælder det, om hver enkelt af os kan føle, at det er Ord, der kommer til hver enkelt personligt. Og vi har godt af denne ene Gang om Aaret her paa Vajsenhuset i Fællesskab at tænke lidt over Livets alvorligste Spørgsmaal; thi som der staar i Prædikernes Bog: Tænk paa din Skaber i Ungdommens Dage, før de onde Dage kommer.

De onde Dage har været over os i dette Efteraar. Sygdom har hersket i alle Hjem, men hvor maa vi dog med Taknemmelighed tænke paa vor Skaber, vor

Gud, at han har holdt sin Haand over os alle, baade Lærere og Elever, saa vi alle kan være til Stede her i Dag. Naar vi derfor om lidt synger, Julen har bragt velsignet Bud, maa du tænke paa, at det er netop til dig personlig, dette Bud er kommet, og spørge dig selv, om du nu ogsaa virkelig har følt og føler noget derved. Og naar Evangeliet lyder: Eder er i Dag en Frelser født, maa du tænke paa, at det ogsaa er for dig, der er Frelse i Vente, hvis du selv vil. Ja, tænk paa din Skaber i de unge Dage, den gode Gud, der elskede Verden saaledes, at han gav sin Søn, den enbaarne, for at hver den, der tror, altsaa ogsaa du selv, hvis du tror paa ham, skal faa det evige Liv og ikke fortabes. Og naar du synger: Alverden nu burde sig fryde, med Salmer mangfoldig udbryde, men mangan har aldrig fornummen, at Jesus til Verden er kommen, saa skal du ikke i Selvgodhed tænke paa „de andre“, de mange, som maaske ikke har fornummen, at Jesus er kommen, men du skal spørge dig selv, har jeg fornummen det? og du skal bede om, at du ret maa fornemme det.

Nu staar I jo i spændt Forventning om Julegaverne, der hænger der henne paa Knagerne, men glem derfor ikke Julegaven, den store Julegave til hver enkelt af os: at Gud har sendt sin Søn herved, og at han er os ikke længer vred, men vil tage imod enhver af os, der vil komme til ham.

Ja, tænk paa din Skaber, paa din Frelser i de unge Dage, før de onde Dage kommer, og bed Jesus være „din Hyttegæst og holde selv i dig sin Julefest“, giv Jesusbarnet Rum i dit Hjerteherberg, saa vil du faa en glædelig Jul, og saa vil Julens Lys lyse op og varme i dit Hjerte.

Lad os saa i Tankerne gaa til Bethlehem som Hyrderne og i denne Aand synge vore Salmer og høre Julens Evangelium, det gamle, dejlige Evangelium, der

„kommer fra Gud og bringer
 os Glædskabens Bud
 med Solhverv for Hjerterne bange.“

Derefter læstes Juleevangeliet, og alle sang: „Julen har bragt velsignet Bud“ samt „Glade Jul“.

Efter at Julegaverne og Konfekten var fordelt mellem Børnene af Klasselærerne, afsluttede Forstanderen med en Tak for det gamle Aar og Ønsket om Guds Velsignelse over Vajsenhuset og dets Gerning i det nye Aar, og Festen endte med, at alle sang: „Dejlig er Jorden“.

Til Juletræet havde Hr. Forlagsboghandler P. Haase samt Gyldendals Boghandel skænket en Del gode Bøger, som vi er meget taknemmelige for.

Hver Juleaften ydes der til de fattigste Hjem her i Skolen en halv Skinke og 2 Pund Risengryn, for at intet Barn, der gaar i Vajsenhusets Skole, i Juletiden skal savne det fornødne for sig og sin Familie. Da der i Aar paa Grund af Rationeringen hverken kunde uddeles Skinker eller Gryn, uddeltes i Stedet for en Pengegave til de fattigste Hjem.

Skolen.

Elevantallet d. 1. Marts er 270 Børn (134 Dreng, 136 Piger), dels forældrelose (Vajser), dels faderlose, som er fordelt i 10 Klasser.

Skoledagenes Antal har været 210.

Intet skolesøgende Barn maa have Byplads.

Skolen begynder den 1. April Kl. 8, den 1. November Kl. 9. Undervisningen er meddelt i „Lektioner“ paa 40 Minutter i Stedet for i Timer paa 50 Minutter.

Nedenstaaende Tabel angiver Fagenes Fordeling (i Lektioner) til hver enkelt Klasse:

	8. Kl.		7. Kl.		6. Kl.		5. Kl.		4. Kl.		3. Kl.		2. Kl.		1. Kl.	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Religion	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3
Dansk	4	4	5	4	7	7	7	7	7	7	7	7	8	8	10	10
Regning	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6
Skrivning	»	»	1	1	2	2	4	2	3	3	4	4	5	5	6	6
Bogføring	2	2	1	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Historie	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	»	»	»	»
Geografi	1	1	2	2	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	1	1
Naturhistorie	»	»	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	»	»
Naturlære	2	2	2	2	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Anskuelse	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	2	»
Tysk	4	4	3	3	3	3	3	3	»	»	»	»	»	»	»	»
Engelsk	4	4	3	3	3	2	3	»	2	»	2	»	»	»	»	»
Matematik	4	»	4	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Tegning	5	2	3	1	2	1	3	3	3	3	3	»	»	»	»	»
Sang	2	1½	2	1½	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Sløjd	2	»	2	»	2	»	2	»	2	»	2	»	3	»	3	»
Syskole	»	6½	»	6½	»	8	»	7	»	7	»	7	1	7	1	7
Skolekøkken	»	4	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ugentlige Lektioner .	42	42	42	42	42	42	42	36	36	36	36	36	36	36	36	36

Efter Skoletiden undervises en Del Dreng i Musik: Violin, Bratsch, Violoncel og Kontrabas.

Skolens Lærerpersonele.

Fru J. Bagger, eks. Lærerinde (1870), har undervist 1ste Fællesklasse i Dansk, Skrivning og Regning. 22 Lektioner.

Hr. J. V. Andersen, Bogbindermester (1881), har undervist Drengene i Bogbinderi og Sløjd. 8 Lektioner.

Frk. S. Bruun, eks. Lærerinde (1890), har undervist 6te Pigeklasse i Dansk, Naturhistorie, Geografi og Historie, 3dje og 4de Fællesklasse i Naturhistorie og Geografi, 5te Fællesklasse i Historie og Geografi, 7ende Pigeklasse i Historie samt 2den Fællesklasse i Geografi. 35 Lektioner.

Frk. P. Moberg (1890), Lærerinde paa Syskolen, har undervist alle Pigeklasser og desuden 1ste og 2den Drengeklasse i Syning. 25 Lektioner.

Hr. C. Larsen (1890) har undervist Drengene i Snedker- og Drejerhaandværket. 8 Lektioner.

Hr. Krigsraad Waldorff (D.M., R. af St. A. og M. f. D. R.) (1890), har undervist Drengeskolen i Gymnastik. Desuden har han forestaaet Drengenes Badning om Vinteren samt Svømmeundervisningen i Sommer. 10 Lektioner.

Viceinspektør J. Sommer, cand. phil. (1891), har undervist de 6 øverste Klasser i Tysk, de 4 nederste Klasser i Religion samt 5te Fællesklasse i Dansk, endvidere 3dje og 4de Fællesklasse i Historie. 42 Lektioner.

Hr. E. Prehn, Musiker (1892), har ledet Sangundervisningen i hele Skolen, 14 Lektioner, samt undervist Drengene i Violinspil, 6 Timer.

Hr. Alfred Larsen, Kunstmaler (1893), har undervist de 8 øverste Dreng- og Pigeklasser i Tegning, endvidere 1ste og 2den Drengeklasse i Lørsøjld og Tegning. 21 Lektioner. Skolebibliotekar.

Frk. N. Brix, eks. Gymnastiklærerinde (1893), har undervist alle Pigeklasserne i Gymnastik og Dans. 10 Lektioner.

Hr. H. Larsen, Musiker (1895), har undervist Drengene i Violin, Violoncel, Bratsch og Kontrabas, 10 Timer, og ledet Sammenspillet med de udgaaede Elever, 1½ Time.

Hr. K. Obel, cand. theol. (1900), har undervist 8de Fællesklasse i Dansk, Engelsk, Historie og Geografi, de 5 øverste Drengklasser, 6te og 7de Pige-klasse i Engelsk, endvidere 7de Drengeklasse i Historie, 7de Pige-klasse i Dansk og Geografi samt 6te Dreng-klasse i Historie. 42 Lektioner.

Frk. Henriette Luther (1902), Lærerinde paa Skrædderskolen og Syskolen, tilser de Vajers Hjem, der ikke gaar i Skolen her og leder Pigernes Badning paa Skolen. 25 Lektioner.

Hr. P. W. Degner, cand. phil. og eks. Lærer, (1913), har undervist 8de og 7de Drengeklasse samt 6te Drengeklasse i Naturlære og Regning, 8de, 7de og 6te Drengeklasse i Matematik, 3dje Fællesklasse i Dansk, 7de Pige-klasse i Naturlære samt 1ste og 2den Drengeklasse i Anskuelsesundervisning. 42 Lektioner.

Fru Harriet Glode-Olsen, eks. Lærerinde og Skolekøkkenlærerinde (1913), har undervist 7de Pige-klasse i Naturhistorie, 3dje og 2den Fællesklasse i Regning og 1ste Fællesklasse i Hjemstavns-lære, desuden har hun ledet Undervisningen i Skolekøkkenet for 8de og 7de Pige-klasse. 21 Lektioner.

Hr. J. Hjørlund, cand. theol. (1914) har undervist 8de Fællesklasse og 7de Pige-klasse i Bogføring, 7de Drengeklasse i Dansk, Geografi og Naturhistorie, 6te Drengeklasse i Dansk, Geografi og Naturhistorie,

6te Pigeklasse i Skrivning, 5te Fællesklasse i Regning, Skrivning og Naturhistorie samt 4de Fællesklasse i Dansk. 42 Lektioner.

Frk. Cecilie Dahl, eks. Lærerinde (1918), har undervist 6te og 7de Pigeklasse samt 4de Fællesklasse i Regning og 2den, 3die og 4de Fællesklasse i Skrivning samt 2den Fællesklasse i Dansk og Naturhistorie. 35 Lektioner.

Forstander Chr. Ottesen, cand. theol. (1893) har undervist de 6 øverste Klasser i Religion samt 7de og 6te Drengeklasse i Bogføring og Skrivning. 21 Lektioner.

Undervisningen

er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

1ste Fællesklasse (27 Elever).

Dansk. M. Lønborg-Jensens Billedtavler og „Min første Bog“. Oplæsning, Genfortælling og Stavning; Afskrift efter Bog; enkelte Digte lærte udenad. Beskrivelse af Billeder, Indøvelse af Farverne. 10 Lektioner.

Religion. Mundtlig Gennemgang af Skabelsen til Josefs Død og udvalgte Fortællinger af det nye Testamente, 6 Salmer. 3 Lektioner.

Hjemstavnslære og Iagttagelse med de forskellige Vægbilleder og Danmarkskortet som Grundlag. 1 Lektion.

Regning. Hovedregning: Wilsters Regnebog for Barneskolen, 1ste Hæfte. Tavleregning: Addition og Subtraktion i ubenævnte Tal. 6 Lektioner.

Skrivning. 6 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. Pigerne 7 Lektioner og Drengene 1 Lektion.

Lersløjld og Tegning paa Tavle. (Drengene alene). 3 Lektioner.

Anskuelsesundervisning. (Drengene alene). Gennemgang af Anskuelsesbillederne paa Væggene. 2 Lektioner.

2den Fællesklasse (32 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Folkeskolens Læsebog I. Stil efter Fossing og Jørgensens Vejledningsøvelser 1ste Hæfte. 8 Lektioner.

Religion. Af det gamle Testamente er mundtligt gennemgaaet fra Moses til David, og af det nye Testamente udvalgte Fortællinger. 6 Salmer. 3 Lektioner.

Geografi. Mundtlig Gennemgang af Danmark. 3 Lektioner.

Naturhistorie. Mundtlig Fremstilling efter Billederne paa Væggen, desuden Firben, Gedde, Rødspætte, Oldenborre, Edderkop og Snegl. 1 Lektion.

Regning. Wilsters Regnebog for Barneskolen, 2det Hæfte. Tavleregning: Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal. 6 Lektioner.

Skrivning. 5 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. Pigerne 7 Lektioner, Drengene 1 Lektion.

Lersløjld og Tegning paa Tavle. (Drengene alene). 3 Lektioner.

Anskuelsesundervisning. (Drengene alene). Menneskelegemets vigtigste Funktioner. Planternes Liv (Vækstkasse), Nytteplanter. En Bys Fremkomst, Vækst og Organisation (i Forbindelse hermed: forskellige Næringsveje). Vandets Kredsløb. En Del lette fysiske Forsøg. Øvelse i Længdemaaling. Opmærksomhedsøvelser. 2 Lektioner.

3dje Fællesklasse (34 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Julie Heins danske Læsebog III. Sproglærens første Grundtræk mundtligt indøvede. Diktat og Stil efter Fossing og Jørgensens Danske Stile, 2det Hæfte. Digte lærte efter H. Larsens „50 Sange“ og efter Læsebogen. 7 Lektioner.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: David til Jøderne under Ægypterne. Udvalgte Fortællinger af det nye Testamente. De tre Trosartikler med Forklaring. De 10 Bud og Fadervor. 8 Salmer. 2 Lektioner.

Historie: Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: forfra til Svend Estridsen. 3 Lektioner.

Geografi: Mundtlig Gennemgang af Danmark, Norge og Sverrig samt Europas Lande og Hovedstæder.

Naturhistorie. Balslev: Pattedyrene, mundtligt af Botanikken: Bøg, Valmue, Agersennep, Tulipan, Anemone og Hestekastanie. 2 Lektioner.

Engelsk. (Drengene alene). Undervisningen er for største Delen blevet drevet uden Bog. Til Indøvelse af Gloser o. lign. er benyttet Listovs Ledetraad I, Stk. 1—35. 2 Lektioner.

Regning. Wilster: Regnebog for Barneskolen, 3dje Hæfte. 5 Lektioner.

Tegning. (Drengene alene). Frihaandstegning efter Fortegning. 3 Lektioner.

Skrivning. 4 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandgerning. (Drengene). 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne). 7 Lektioner.

4de Fællesklasse (34 Elever).

Dansk. Julie Heins danske Læsebog IV. Analyse, Diktatstile og Stiløvelser efter Fossing og Jørgensens Dansk Stil 3dje Hæfte. Digte lærte efter H. Larsens „50 Sange“ og efter Læsebogen. 7 Lektioner.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: Skabelsen til det babyloniske Fangenskab. Udvalgte Fortællinger af det nye Testamente. Af Luthers lille Katekismus er lært Daabs- og Nadverordene. Tredje Klasses Pensum repeteret. 8 Salmer. 2 Lektioner.

Historie. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Svend Estridsen til den nyere Tid. 3 Lektioner.

Geografi. Thye og Dahlberg: fra Frankrig til de fremmede Verdensdele, Danmark, Norge, Sverrig. Rusland og England repeteret. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Fugle, Krybdyr, Padder og Fisk. Af Botanikken er mundtligt gennemgaaet: Vintergæk, Vorterod, Korderiver, Brændenælde, Døvnælde og Ært. 3 Lektioner.

Engelsk. (Drengene alene). Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog, Stk. 1—50. Samtale om det læste. 2 Lektioner.

Regning. Henrik Wilster: Regnebog for Barne-skolen. 4de Hæfte. 5 Lektioner.

Tegning. (Drengene alene). Frihaandstegning efter Fortegning. 3 Lektioner.

Skrivning. 3 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandgerning. (Drengene). 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne). 7 Lektioner.

5te Fællesklasse (32 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker til Brug for 1ste Mellemskoleklasse er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte lærte efter H. Larsens „50 Sange“. Diktat og Genfortælling efter Fossing og Jørgensen, Hæfte 4. 7 Lektioner.

Religion. J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie Side 67—100 og Side 142—192. Indledningen og de 10 Bud efter Balslevs Katekismus. Bøgerne i det gamle og det ny Testamente. Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Reformationen til Frederik IV. Ejler Møllers Verdenshistorie: Oldtid og Middelalder. 3 Lektioner.

Geografi. Thye og Dahlberg: De fremmede Verdensdele og alm. Geografi. 3 Lektioner.

Engelsk. (Drengene). Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog Stk. 55 til 106. 3 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemkolen. 42 Sider. Tysk Stil. Fr. Sand: Tysk Formlære. 3 Lektioner.

Regning: Henrik Wilster: Regnebog for Barne-skolen, 5te Hæfte. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Naturhistorie. Balslev: Dyrenes Naturhistorie, S. 120—145. Botanik, S. 1—30. 3 Lektioner.

Tegning. Frihaandstegning efter Fortegning. 3 Lektioner.

Skrivning. 2 Lektioner. (Drengene yderligere 2 Lektioner).

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandgerning. (Drengene). 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne). 7 Lektioner.

6te Drengeklasse (27 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker til Brug for 2. Mellemskoleklasse er benyttet til Oplæsning og Analyse. Digte efter H. Larsens „50 Sange“. Genfortællingsstil og Diktat efter Fossing og Jørgensen, Hæfte 5. Desuden har Eleverne læst et Udvalg af Blicher. Enkelte Digterværker er læst op for Klassen. 7 Lektioner.

Religion. J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie S. 46—190. Balslevs Katekismus: Synden, 1ste og 2den Trosartikel, Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie: fra Frederik IV til 1864. Ejler Møller: Verdenshistorie fra Reformationen og ud. 3 Lektioner.

Geografi. Dahlberg: Geografi for Mellemskolen, Nr. 4: Europa, Danmark repeteret. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Balslevs Dyrenes Naturhistorie: Edderkoppen og Bogen ud; Balslevs lille Botanik: Side 31—64. 2 Lektioner.

Engelsk. Chr. Ottesen: Read and Spell, 30 Sider. Analyse, Genfortælling, 1 Stil om Ugen. 3 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen, Side 43—82. Sands tyske Formlære. 3 Lektioner.

Geometri. Jul. Petersen: Plangeometri for Mellemskolen, forfra til 5te Kapitel. (34 Sider). 1 Lektion.

Aritmetik. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for Mellemskolen, forfra til Division. (41 Sider). 1 Lektion.

Regning. Wilster: Regnebog for Børneskolen: 6te Hæfte. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I til Fordampning. 2 Lektioner.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 2 Lektioner.

Skrivning. 2 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandgerning. 2 Lektioner.

6te Pigeklasse (32 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker for 2den Mellemskoleklasse er blevet anvendt til Oplæsning og Analyse. Digte efter H. Larsen: 50 Sange. Forskellige Digterværker er blevet læst for Klassen. Eleverne har læst Ørvarodds Saga. Genfortælling og Diktat med Fossing og Jørgensen: „Dansk Stil“, 5te Hæfte som Grundlag. 4 Lektioner.

Religion. J. Martensen og Paullis Bibellistorie Side 46—100 og 141—190. Synden, 1ste og 2den Tros-

artikel efter Balslevs Katekismus. Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Verdenshistorie: Eiler Møller: fra Middelalderen og ud. Nikolaj Nielsen: Danmarkshistorie fra Frederik den 4de og ud. 2 Lektioner.

Geografi. Thye: Geografi for Folkeskolen: Europa og Afrika. 50 første Sider. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Balslev: Zoologi, hele Bogen; Balslev: Lille Botanik, S. 30 og ud. 2 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen Side 43—82. Sands tyske Formlære. 3 Lektioner.

Engelsk. Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog for Mellemskolen. 2 Lektioner.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen, 6te Hæfte. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Skrivning. 2 Lektioner.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 1 Lektion.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandarbejde. 8 Lektioner.

7de Drengeklasse (17 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker for 3dje Mellemskoleklasse og Vilh. Mallings: Fra Holberg til Chr. Richardt er benyttet til Oplæsning og Analyse. Litteraturhistorie er gennemgaaet mundtligt i Tilknytning til Oplæsning af forskellige Digterværker. Stil efter Fossing og Jørgensen (Hæfte 5). 5 Lektioner.

Religion. Hele J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie læst. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Palæstinas Geografi. Bøgerne i det gamle og det nye Testamente. Salmer. 3 Lektioner.

Historie. L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellem-skolen I.: hele Bogen, kun Oldtiden og Danmark i Middelalderen repeteret. 3 Lektioner.

Geografi. Dahlberg: Lærebog i Geografi Nr. 4. De fremmede Verdensdele. Danmark repeteret. 2 Lektioner.

Engelsk. Chr. Ottesen: Read and Spell c. 35 Sider, Analyse og Genfortælling. 1 Stil ugentlig. Eleverne har skiftevis fortalt selvvalgte Smaahistorier paa Engelsk. 3 Lektioner.

Tysk. H. Reinche: Tysk Begynderbog for Mellem-skolen Side 83—120. P. L. Ipsen: Tysk Grammatik for Mellem-skolen. 3 Lektioner.

Geometri. Jul. Petersen: Geometri for Mellem-skolen: fra Konstruktioner til regulære Polygoner. 2 Lektioner.

Aritmetik. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra for Mellem-skolen: Division. Ligninger med 1 og 2 ubekendte. 2 Lektioner.

Regning. Wilsters Regnebog for Mellem-skolen II Del samt Procent af III Del. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. 5 Lektioner.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellem-skolen I.: Varme fra Fordampning, Magnetisme og Elektricitet. 2 Lektioner.]

Naturhistorie. Ludvig Hammer: Menneskelegemet og dets Hygiejne. 1 Lektion.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer, Klodser og Gibs samt Farvetegning efter fritstaaende Genstande. 3 Lektioner.

Skrivning. 2 Lektioner, Bogføring efter en lettere trykt Opgave.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. 2 Lektioner.

Haandgerning. 2 Lektioner.

7de Pigeklasse (24 Elever).

Dansk. Olaf Lange: Danske Læsestykker for 3dje Mellemskoleklasse er blevet anvendt til Oplæsning og Analyse. Gennemgang af de tilsvarende Afsnit af Litteraturhistorien. Forskellige Digtværker er blevet læst for Klassen. Nogle Digte er blevet lært udenad. Stil skriftlig og mundtlig, med Fossing og Jørgensen: „Dansk Stil“, 5te Hæfte, som Grundlag. 4 Lektioner.

Religion. 3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog. Hele J. Martensen og J. Paullis Bibelhistorie læst. Palæstinas Geografi. Bøgerne i det gamle og det nye Testamente. Salmer. 3 Lektioner.

Historie. Ludv. Schmidts Lærebog I: hele Bogen. 2 Lektioner.

Geografi. Dahlbergs Geografi Nr. 4: Danmark repeteret. Den skandinaviske Halvø, Asien, Amerika og Australien. 2 Lektioner.

Naturhistorie. Ludvig Hammer: Menneskelegemet og dets Hygiejne: Side 1—72. Næringsmiddel-læren tillige efter K. Blicher og Sofie Rasmussen: Lærebog i huslig Økonomi. Side 2—24. 1 Lektion.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I: Mekanisk Fysik, Magnetisme og noget af Elektricitetslæren. 2 Lektioner.

Tysk. H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen Side 83—120. P. L. Ipsen: Tysk Grammatik for Mellemskolen. 3 Lektioner.

Engelsk. Andersen og Panduro: Engelsk i Mellemskolen II, Stk. 1—28. 3 Lektioner.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Mellemskolen II. Del og Opgaver efter III. Del. Hjemme-regning 1 Gang ugentlig. 4 Lektioner.

Skrivning. 1 Lektion, Bogføring efter en lettere trykt Opgave.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 1 Lektion.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. $1\frac{1}{2}$ Lektion.

Haandarbejde. $6\frac{1}{2}$ Lektion.

Skolekøkken. Madlavning og Husgerning. 4 Lektioner.

8de Fællesklasse (10 Elever).

Dansk. Til Oplæsning er blevet benyttet O. Lange: Danske Læsestykker for 4de Mellemklasse samt forskellige Digterværker. Analyse, Litteraturhistorie. En Fristil hver Uge. Eleverne har holdt Foredrag om selvvalgte Emner. 4 Lektioner.

Religion. Hele Balslevs Katekismus. Kirkeaaets Evangelier samt en Del af Oldtidens Kirkehistorie gennemgaaet. Salmer. 2 Lektioner.

Historie. L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemklassen II. Mundtlig Gennemgang af Samfundslærens Hovedpunkter. 3 Lektioner.

Geografi. Gennemgang af den fysiske Geografi. Navnene i Europas Geografi repeteret. 1 Lektion.

Tysk. W. Hauff: Das kalte Herz og af Das Gespensterschiff und andere Geschichten. (Side 2—9). (Deutsche Jugendbücherei Nr. 8 og 30). P. L. Ipsen: Tysk Grammatik for Mellemklassen. Tysk Stil en Gang om Ugen. 4 Lektioner.

Engelsk. Chr. Ottesen: Read and Spell, 30 Sider, samt A helping hand. Andersen og Panduro: Engelsk i Mellemklassen II, 35 Sider. Genfortælling, Grammatik, Analyse, 1 Stil om Ugen. Samtale om Billederne i illustrerede Blade. Eleverne har skiftevis fortalt selvvalgte Smaahistorier paa Engelsk. 4 Lektioner.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Mellemklassen III. og IV. Del: Hjemmeregning 1 Gang ugentlig. Drengene 5 og Pigerne 4 Lektioner.

Aritmetik. (Drengene alene). Jul. Petersen

Aritmetik og Algebra for Mellemskolen: Potens og Bogen ud. 2 Lektioner.

Geometri. (Drengene alene). Jul. Petersen: Plan-geometri for Mellemskolen: Regulære Polygoner og Bogen ud. 2 Lektioner.

Bogføring. Enkelt Bogholderi efter Kolonne-systemet med Hovedbog, Kassebog, Bogføringskladde og Statusbog. 2 Lektioner.

Naturlære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen II. Del. 2 Lektioner.

Tegning. Drengene: Tegning efter Klodser, Gibs og fritstaaende Genstande, lidt geometrisk Tegning og Perspektivtegning. 4 Lektioner.

Pigerne: Tegning efter Klodser og fritstaaende Genstande samt lidt Perspektivtegning. 2 Lektioner.

Gymnastik. 2 Lektioner.

Sang. Pigerne $1\frac{1}{2}$ Lektion, Drengene 2 Lektioner.

Haandgerning. (Drengene) 2 Lektioner.

Haandarbejde. (Pigerne) $6\frac{1}{2}$ Lektion.

Madlavning og Husgerning. 4 Lektioner.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegneinspektør, Professor C. Andersens Metode.

Sangundervisningen ledes efter det ministerielle Sangregulativ af 30. Maj 1899.

Gymnastikundervisningen ledes efter Haandbog i Gymnastik af 1899, udarbejdet af Gymnastikkommissionen af 30. November 1889.

Ogsaa i Aar har Vajsenhusets Elever under Hr. Krigsraad Waldorffs Ledelse faaet Svømmeundervisning i Sommermaanederne paa Kommunens Badeanstalt ved Langebro.

For tilbagestaaende Børn gives der Ekstra-Undervisning uden for Skoletiden, særlig i Engelsk, Tysk og Regning, samt for sjette Klassernes Konfirmander, tillige i Religion, henholdsvis af Hr. cand. theol. K. Obel, Hr. Viceinspektør J. Sommer og Hr. cand. phil. P. W. Degner, dog ogsaa i alle andre Fag, hvor det efter Lærerens Skøn maatte være nødvendigt for at hjælpe dem frem til at følge med deres Klasse. Dette bliver særlig nødvendigt for de forældreløse Børn (Vajser), da disse jo ved Forældrenes Død kommer herind fra mange forskellige Samfundslag, højst forskellige Skoleforhold og i højst forskellige Aldre.

Undervisningen i Haandgerning er lagt midt i Skoletiden for at bringe Afveksling og styrke Kræfterne.

Haandgerningskolen for Drengene bestaar af 2 Afdelinger: en Snedker- og Drejerskole og en Pap- og Træsløjdscole. De 6 øverste Drengeklasseer deltager i denne Undervisning.

I Snedker- og Drejerskolen, der ledes af Hr. Carl Larsen, forarbejdes alle Slags Træsager, saasom: Slæder, Vogne, Reoler, Pulte, Trillebøre o. a., der alle anvendes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ.

I Pap- og Træsløjdscolen, der ledes af Hr. Bogbindermester J. V. Andersen, udføres alle Slags Paparbejder, Syæsker, Skoletasker o. l. og Træarbejde (Træindlægning, Løvsavskæring, Børstebinding o. l.), hvorved Børnenes Nøjagtighedssans, Opfindsomhed og Fingernemhed kan udvikles. Alle saadanne Arbejder anvendes ligeledes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ. I denne Skoleafdeling laves endvidere alle de Skrive- og Stilebøger, der bruges i Skolen.

Iste og 2den Drengeklasse er ogsaa i Aar blevet undervist i Lersløjde og Modellering af Hr. Kunstmaler Alfr. Larsen.

Haandgerningsskolen for Pigerne er ligeledes delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestriking og een for Skræddersyning.

I Linnedsskolen, der ledes af Frk. Moberg og Frk. Luther, sys en Del Linned til Børnenes Konfirmation, ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstriking, Broderi o. a., dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Desuden er Drengene i 1ste og 2den Klasse 1 Lektion hver Uge under Frk. Mobergs Ledelse blevet vænnet til at anvende Naal og Traad.

Skrædderskolen ledes af Frk. Luther; i den sys en Del af Pigernes Konfirmationskjoler samt de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene. Børnene benytter nu 2 Symaskiner ved den daglige Undervisning.

Skolekøkkenet ledes af Fru H. Gløde-Olsen. I Aarets Løb er med 7de Klasse (yngste Hold) gennemgaaet:

- I. De daglige Rengøringsarbejder i Skolekøkkenet: Opvask, Skuring, Afsøbning, Rengøring samt Gulvvask.
- II. Tøjvask, Sammenlægning og Rulning.
- III. Madlavning.
- IV. Syltning.
- V. Bagning.

Med 8de Klasse (ældste Hold) er gennemgaaet

- I. Rengøring, Vask og Rulning som i 7de Kl.
- II. Madlavning: Mere sammensatte Retter.
- III. Syltning.
- IV. Bagning.

Børnene holder selv uden fremmed Hjælp Skolekøkkenet rent; de vasker selv, hvad der bruges af Forklæder, Kapper, Duge, Viskestykker o. l.

De spiser selv den Mad, de laver, ved et af dem selv pænt dækket Bord, hvor de efter Tur maa være „Husmoder“ og servere for Kammeraterne.

I Bygningen er der indrettet tempererede Brusebade, saa at hvert Barn i Skolen faar eet à to Bade om Ugen. Drengenes Badning foregaar under Hr. Krigsraad Waldorffs Tilsyn, Pigernes under Frk. Luthers.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet den 1ste Oktober 1890, ledes for Tiden af Hr. Musiker E. Prehn (1892) og Hr. Musiker H. Larsen (1895). Der undervises ialt 43 Drengene: 28 i Violinspil, 6 i Violoncel, 6 i Bratsch og 3 i Kontrabas. Det er ikke Hensigten med denne Skole at opdrage nogen eller blot indirekte tilskynde nogen til at gaa Musikervejen, tværtimod, enhver Lyst i saa Henseende bliver som Regel hæmmet og holdt nede; det skal kun være en Glæde og Opmuntring ved Siden af Livets daglige Arbejde. Hovedformaalet for Oprettelsen af denne Skole er at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og god Maade og ved Indøvelse af den rene klassiske Musik allerede fra 8 Aars Alderen af at give dem Afsmag for daarlig og uædel Musik, hvormed saa mange andre mindre gode Tilbøjeligheder slaar Følge, kort sagt, give dem gode

Vaner fra den tidligste Tid og dertil lægge det klart for Børnene, hvad Samarbejde og Disciplin inden for Arbejdets Ramme kan udrette selv med smaa Kræfter og Midler. Dette lærer Børnene at forstaa i Skoletidens Løb ved det aarlige stadige Arbejde paa Sømmenspil til Eksaminerne og uden for Skoletiden, naar de er konfirmerede, ved Sømmenspil i Skolens store Strygeorkester (paa ca. 25 Deltagere).

Dette Elevorkester har sin Øvelse hver Søndag af Hensyn til Lærlingeforholdene. Det dirigeres af Hr. Musiker H. Larsen. Den aarlige Koncert, som afholdes paa Vajsenhuset for Venner og Bekendte, fandt denne Gang Sted 2. og 3. Marts med følgende Program:

1. Edv. Grieg: Hyldningsmarsch af „Sigurd Jorsalfar“.
2. Jos. Haydn: Serenade.
3. Carl Nielsen: Suite for Strygeorkester (Op. 1).
 - a. Præludium.
 - b. Intermezzo.
 - c. Finale.
4. I. Massenet: Prélude af Operaen „Hérodiade“.
5. Joh. Halvorsen: Rococco.
6. I. P. Hartmann: Ouverture til Operaen „Liden Kirsten“.

Ved den ene af Koncerterne havde vi ogsaa i Aar den Glæde at se de gamle Vajsenhusianere fra Friboligen i Ahornsgade blandt vore Gæster.

For hver Klasse er indrettet et særligt Klassebibliotek paa saa mange Bind, som Klassen har Børn. Hver Bog, der findes i disse Klassebiblioteker, er nøje afpasset efter den paagældende Klasses Tarv og aandelige Modenhedsstandpunkt og er først indsat

i Biblioteket efter at være gennemlæst af Forstanderen og vedkommende Klasselærer eller -lærerinde og efter Samraad mellem disse. Herved opnaas en aandelig Føling mellem Lærer og Elev af ikke ringe Betydning, og der indsamles i Aarenes Løb et betydeligt litterært Stof, som lejlighedsvis kan optages til Behandling i den øvrige Undervisning.

Sparemærkesalget har været i Gang som sædvanlig.

Den 8de Maj var de 5 øverste Dreng- og Pige-klasser under Ledelse af vedkommende Klasselærere og -lærerinder paa Thorvaldsens Museum og Kunstmuseet i Sølvgade.

Den 14de Maj besøgte de fem øverste Dreng- og Pige-klasser Kunststudstillingen paa Charlottenborg.

221 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien, i alt var 243 paa Landet.

Landboerne har altsaa atter i Aar udvist en storartet Gæstfrihed mod Vajsenhusets Børn og gjort det muligt, at alle vore Børn — de ganske smaa undtagne, der af forskellige Grunde ikke kan rejse — kom paa Landet. Vajsenhusets „Landopholdsbog“, hvori samtlige Værter og Gæsters Navne for de sidste 25 Aar er optegnet, udviser da ogsaa mange Eksempler paa, at de samme Værter Aar efter Aar har modtaget vore Børn, adskillige endog efter Konfirmationen, til Trods for, at vedkommende Hjem har antaget en ny skolepligtig Elev som Feriebarn. For en saadan Gæstfrihed kan Vajsenhuset ikke være taknemmeligt nok.

Mange af vore Børn er jo af noget skrøbeligt Helbred paa Grund af medfødte Dispositioner fra de tidligt afdøde Forældre, og om dem alle gælder det, at de lever under saa økonomisk smaa Forhold, at det er en Velgerning at hjælpe dem til en god og styrkende Sommerferie.

Følgende fremmede var velvilligst Censorer ved Eksamen 1918.

Hr. cand. phil. Arnold Andersen.

Viceinspektrice Frk. Bau.

— Fru H. Baumgarten.

Hr. Professor Bohr.

— cand. theol., Kommunelærer Brahm.

Faglærerinde Frk. K. Budde-Lund.

Hr. Professor Fr. Christensen.

— cand. theol., Kommunelærer Christensen.

— Pastor Just Christensen.

Fru cand. phil. K. Dorph, f. Buemann.

Fhv. Lærerinde Frk. E. Ditlevsen.

Kommunelærerinde Frk. Engel.

Hr. Rektor H. P. Hansen, R. af D.

— Translatør O. Hansen.

— Kommunelærer Harvald.

Viceinspektrice, Borgerrepræsentant, Frk. A. Hoffmann.

Lærerinde ved Bakkegaarden Frk. E. Hoffmann.

Hr. Pastor Høyer.

— Kommunelærer Illemann.

— Docent P. Johansen, R. af D.

Kommunelærerinde Frk. Johansen.

Hr. Kommunelærer, cand. phil. V. Larsen.

— Skoleinspektør Lassen.

— Kommunelærer Folmer Lauritzen.

Kommunelærerinde Frk. Linde.

Hr. Kommunelærer, cand. theol. Matthiesen.

— Kommunelærer, cand. phil. Tyge Møller.

- Kommunelærerinde Frk. Helga Nielsen.
Hr. Kommunelærer, cand. phil. Nystad.
— Kommunelærer Glode-Olsen.
— Fabrikinspektør Ottesen.
— Viceinspektør Marius Petersen.
— Professor Riis Knudsen, R. af D.
— cand. theol. & mag. Rose.
— Skolebestyrer, cand. theol. E. Schmidt.
— Pastor Schwartz Nielsen.
— Kommunelærer H. Smith.
— Professor, Dr. phil. Starcke.
Fru Professorinde Strømgren.
Hr. Overlærer Axel Sørensen, R. af D.
Kommunelærerinde Frk. Thune.
Hr. Kontorchef L. Waldorff.
— Professor H. Weitemeyer.
-

Eksaminations-skema.

Onsdag den 26. Marts.

Kl. 8—9 ¹ / ₂	8. Fkl.	Geografi og Engelsk.	Hr. Obel.	Fests.
—	7. Pkl.	Tysk.	— Sommer.	Nr. 8.
—	7. Dkl.	Regning.	— Degner.	— 6.
—	6. Dkl.	Naturhistorie.	— Hjørlund.	— 9.
—	6. Pkl.	Historie.	Frk. Bruun.	— 10.
—	5. Fkl.	Religion.	Hr. Ottesen.	— 5.
— 9—10	1. og 2. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.	
— 10 ¹ / ₂ —12	8. Fkl.	Regning og Naturlære.	Hr. Degner.	Fests.
—	7. og 5. Dkl.	Engelsk.	— Obel.	Nr. 6.
—	7. Pkl.	Religion.	— Ottesen.	— 8.
—	6. Dkl.	Tysk.	— Sommer.	— 9.
—	6. Pkl.	Dansk.	Frk. Bruun.	— 10.
—	2. Fkl.	Dansk.	Frk. Dahl.	— 1.
— 12 ¹ / ₂ —1 ¹ / ₂	1. og 2. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Waldorff.	
— 12 ¹ / ₂ —2	7. Dkl.	Geografi.	— Hjørlund.	— 6.
—	7. Pkl.	Dansk.	— Obel.	— 8.
—	6. Dkl.	Matematik.	— Degner.	— 9.
—	5. Fkl.	Geografi og Na- turhistorie.	— Hjørlund. Frk. Bruun.	— 5.
—	4. Fkl.	Religion og Historie.	Hr. Sommer.	— 4.

Torsdag den 27. Marts.

Kl. 8—9 ¹ / ₂	7. Dkl.	Naturhistorie.	Hr. Hjørland.	Nr. 6.
—	7. Pkl.	Naturlære.	— Degner.	— 8.
—	6. Dkl.	Engelsk.	— Obel.	— 9.
—	6. Pkl.	Religion.	— Ottesen.	— 10.
—	5. Fkl.	Dansk og Tysk.	— Sommer.	— 5.
— 9—10	3. og 4. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.	
— 10 ¹ / ₂ —12	7. Dkl.	Religion.	Hr. Ottesen.	— 6.
—	7. Pkl.	Engelsk.	— Obel.	— 8.
—	6. Dkl.	Regning.	— Degner.	— 9.
—	6. Pkl.	Regning.	Frk. Dahl.	— 10.
—	4. Fkl.	Geografi og Na- turhistorie.	— Bruun.	— 4.
—	3. Fkl.	Religion og Historie.	Hr. Sommer.	— 3.
—	2. Fkl.	Regning.	Fru Glode-Olsen.	— 1.
—	1. Fkl.	Dansk.	— Bagger.	— 2.
— 12 ¹ / ₂ —1 ¹ / ₂	3., 4. og 5. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Waldorff.	
— 12 ¹ / ₂ —2	7. Dkl.	Historie.	— Obel.	— 6.
—	6. Dkl.	Geografi.	— Hjørland.	— 9.
—	6. Pkl.	Tysk.	— Sommer.	— 10.
—	2. Fkl.	{Geografi. Naturhistorie.	Frk. Bruun. — Dahl.	— 1. — 1.

Fredag den 28. Marts.

Kl. 8—9 ¹ / ₂	7. Dkl.	Naturlære.	Hr. Degner.	Nr. 6.
—	7. Pkl.	Geografi.	— Obel.	— 8.
—	6. Dkl.	Religion.	— Ottesen.	— 9.
—	3. Fkl.	Geografi og Na- turhistorie.	Frk. Bruun.	— 3.
—	1. Fkl.	Religion.	Hr. Sommer.	— 2.
— 9—10	5. og 6. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.	

Kl. 10 $\frac{1}{2}$ —12	8. Fkl.	Historie og Dansk.	Hr. Obel.	Fests.
—	7. Dkl.	Tysk.	Hr. Sommer.	Nr. 6.
—	7. Pkl.	Regning.	Frk. Dahl.	— 8.
—	6. Dkl.	Naturlære.	Hr. Degner.	— 9.
—	6. Pkl.	Geografi.	Frk. Bruun.	— 10.
—	5. Fkl.	Regning.	Hr. Hjørlund.	— 5.
—	3. Fkl.	Regning.	Fru Glode-Olsen.	— 3.
— 12 $\frac{1}{2}$ —1	8. Dkl.	Matematik.	Hr. Degner.	Fests.
— 12 $\frac{1}{2}$ —2	7. Dkl.	{Dansk.	— Hjørlund.	Nr. 5.
		{Matematik.	— Degner.	Fests.
—	7. Pkl.	{Historie.	Frk. Bruun.	Nr. 8.
—	6. Dkl.	{Naturhistorie.	Fru Glode-Olsen.	— 10.
		{Historie.	Hr. Obel.	— 9.
— 1—2	8. Fkl.	Tysk.	— Sommer.	— 6.

Lørdag den 29. Marts.

Kl. 8—9 $\frac{1}{2}$	6. Dkl.	Dansk.	Hr. Hjørlund.	Nr. 8.
—	6. Pkl.	Naturhistorie.	Frk. Bruun.	— 9.
—	3. og 4. Dkl.	Engelsk.	Hr. Obel.	— 4.
— 9—10	7. og 8. Pkl.	Gymnastik.	Frk. Brix.	
— 10 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$	6., 7. og 8. Dkl.	Gymnastik.	Hr. Waldorff.	
— 10 $\frac{1}{2}$ —12	5. Fkl.	Historie.	Frk. Bruun.	— 5.
—	4. Fkl.	{Regning.	— Dahl.	— 4.
		{Dansk.	Hr. Hjørlund.	Fests.
—	3. Fkl.	Dansk.	— Degner.	Nr. 3.
—	1. Fkl.	Regning.	Fru Bagger.	— 2.
— 2—3		Musik- og Sangprøve.		

Fra 11—2 under hele Eksamen er:
øverste Klasses og Konfirmandernes Haandar-
bejder, Skrive- og Stilebøger samt Tegninger frem-
lagt i Sy- og Tegneskolens Lokaler paa 2den Sal,
alle de øvrige Børns skriftelige Eksamensarbejder er
fremlagt i deres respektive Klasser.

Alle, som interesserer sig for Skolen, er velkomne
overalt under hele Eksamen.

Det nye Skoleaar begynder Tirsdag den 1. April Kl. 8.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1919.

Chr. Ottesen.

Lørdag den 29. Marts Kl. 2. -

Musik-Program.

Aug. Söderman: Forspil til „Marsk Stigs Døtre“.

Wilh. Kienzl: Aandelig Sang af Op. „Evangelie-
manden“.

Edv. Grieg: Den store hvide Flok.

Sang-Program.

E. F. Horneman: Vort Hjem, du danske Jord.

C. E. F. Weyse: Natten er saa stille.

C. M. Bellman: Gubben är gammal.

Dansk Folkemelodi: Det haver saa nyligen regnet.

Afslutning.